

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 10 februari 1915 kl. 3 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion om vissa ändringar i gällande bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter till ledning vid taxering.

(2:a avd.)

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, Nilsson i Bonarp, frih. C. J. Beck-Friis, Ollas A. Ericsson, Lyckholm, Antonsson, Bergström, frih. Fleming, Bäckström, Jesperson, Röing, Christierson, Sandler, Jeansson i Kalmar, Källman, Jonsson i Hökhult, Forssman, Roman, Jönsson i Revinge och Uddenberg.

I en inom andra kammaren av herr *Johansson* i Brånalt väckt motion, nr 113, som hänvisats till bevillningsutskottet, föreslås, »att riksdagen måtte besluta dels sådant tillägg till Kungl. Maj:ts förordning om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering den 28 oktober 1910 § 11, att uppgiftsskyldighet åläggas brandförsäkringsanstalter att, de år då fastighetstaxering äger rum, till vederbörande taxeringsnämnds ordförande insända uppgift om alla de i anstalten försäkrade byggnaders försäkringsvärde, som hänföras till jordbruksfastighet, och dels att alla de penningeinrättningar, som mottaga pengar av andra till förräntning, skola varje år till vederbörande taxeringsnämnds ordförande insända uppgift om de räntebelopp, som kommit var och en insättare till godo under det sistförflutna året.»

Beträffande motiveringen för detta förslag tillåter utskottet sig hänvisa till motionen.

Utskottet.

Enligt 11 § 2:o a) i förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering åligger det styrelse för inländsk brandförsäkringsanstalt och syssloman för utländsk sådan anstalt att årligen lämna uppgift rörande försäkringsvärdet å de till annan fastighet än jordbruksfastighet hänförliga byggnader, som under nästföregående år blivit försäkrade emot brandskada, eller vilkas försäkring under samma tid till beloppet förändrats. Att jordbrukets byggnader ej häruti inbegripas, har tydligen sin grund däri, att deras brandförsäkringsvärde icke har den direkta betydelse vid fastighetstaxeringen, som 1 § 5:o i särskilda anvisningarna till ledning vid bevillningstaxeringen stadgar i fråga om brandförsäkringsvärdet å de till annan fastighet hörande byggnader.

Emellertid innehåller 7 § i nyssnämnda förordning, sådan denna paragraf lyder enligt kungl. förordningen den 28 oktober 1913, föreskrift därom, att ägare eller innehavare av fastighet, jordbruksfastighet eller annan, själv är efter anmaning skyldig att, då allmän fastighetstaxering skall äga rum, avlämna uppgift å blankett enligt fastställt formulär (nr 2) angående bland annat byggnadernas brandförsäkringsvärde.

Det förefaller utskottet, som om därmed vore tillräckligt sört för, att taxeringsmyndigheterna må kunna vid behov vinna kännedom om brandförsäkringsvärdet även å byggnader hörande till en jordbruksfastighet, och att således, om ock i annan ordning, motionens egentliga syfte redan vore tillgodosett. Motionärens förslag skulle visserligen härutöver innebära möjlighet till en viss kontroll å riktigheten av den skattskyldiges egen uppgift. Att enbart för den skull pålägga brandförsäkringsanstalterna en rätt besvärlig uppgiftsskyldighet kan dock icke vara befogat.

Den andra i motionen berörda frågan förelåg, såsom motionären erinrat, även vid 1913 års riksdag. Då väcktes nämligen i andra kammaren av herr *Eriksson* i Grängesberg en motion, nr 76, med förslag om sådan ändring av förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering, att banker och andra sammanslutningar eller enskilda personer, som mot ränta emottoge penningar till förvaltning, ålades att till taxeringsmyndighet lämna uppgift å beloppet av varje instättares under föregående år uppburna ränta.

Bevillningsutskottet fann väl motionens syfte beaktansvärt men befarade praktiska svårigheter av en så omfattande uppgiftsskyldighet. Motionens syfte ansåg utskottet kunna tjänas, även om skyldigheten inskränktes till mera yrkesmässig inlåning och gjordes beroende på vederbörlig anmaning i det särskilda fallet.

Utskottet anförde i sitt betänkande, nr 12, följande:

»Motionärens förslag kan synas innebära en teoretiskt riktig konsekvens av vad som redan gäller om bolags uppgiftsskyldighet i fråga om utdelning åt delägare (11 § förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering), och torde det kunna antagas, att genom den föreslagna åtgärden statens och kommunens skatteintresse skulle i många fall främjas. Hur önskvärt detta i och för sig vore, synes dock förslaget förverkligande möta alltför stora praktiska svårigheter. Sålunda skulle uppgiftspliktens fullgörande åsamka särskilt de större penninginrättningarna med deras tusental av insättare ett synnerligen betungande besvär. För att belysa omfattningen av det arbete, som förslaget genomförande skulle ålägga bankerna, vill utskottet meddela följande, från svenska bankföreningen mottagna

**Sammandrag över antalet räkningshavare i svenska banker
den 31 december 1912.**

	Upp- och avskr. räkning.	Löpande räkning.	Sparkasse- räkning.	Depositions- och kapital- räkning.	Summa.
1. Solidariska banker	16,176	921	239,340	163,461	419,898
2. Bankaktiebolag I.	44,707	2,417	631,952	172,407	851,483
3. Bankaktiebolag II. ^{*)}	3,013	15	49,658	12,737	65,423
Summa	63,896	3,353	920,950	348,605	1,336,804

Motionären har visserligen föreslagit, att uppgift ej skulle behöva lämnas med avseende å räntor under ett visst minimibelopp, men oavsett att en dylik inskränkning i viss mån skulle förringa resultatets värde, kunde densamma möjligen föranleda den nya bestämmelsens kringgående genom insättningarnas fördelaude på flera håll. Härtill kommer, att redan nu det uppgiftsmaterial, som står taxeringsmyndigheterna till förfogande, i vissa hithörande fall är större än att det kan till fullo utnyttjas. Motionärens förslag skulle än ytterligare och i högst betydande grad öka kvantiteten av detta material.

Det med motionen avsedda syftet har emellertid syntts utskottet kunna väsentligen tillgodoses på enklare sätt, nämligen så att penninginrättningar och enskilda, som av allmänheten emottaga medel till för-

^{*)} Mindre banker.

räntande, förklaras skyldiga att *på skriftlig anfordran* av taxeringsmyndighet, närmare bestämt taxeringsnämnds ordförande eller kronans ombud hos prövningsnämnd, uppgiva viss skattskyldigs ränteinkomst. Härigenom vunnnes möjlighet att i fall, där deklaratant misstänkes hava lämnat oriktig eller ofullständig uppgift, kontrollera denna, och därmed synes också det av motionären framhållna behovet i huvudsak bliva fyllt.»

Stadgande härom syntes utskottet kunna införas i 15 § 4 mom. ovannämnda förordning och föreslog utskottet härav betingad lydelse av momentet.

Mot utskottets förslag reserverade sig 2 ledamöter under yrkande om avslag å motionen. Sedan reservationen fått majoritet i första kammaren, medan utskottets förslag bifallits i andra kammaren, ansågs emellertid frågan hava förfallit.

Den nu föreliggande motionen träffas av ovan berörda anmärkningar i fråga om de praktiska olägenheterna av en obligatorisk uppgiftsplikt i vidkommande hänseende, och då den av 1913 års bevillningsutskott intagna ståndpunkten synes även i övrigt innesluta en mera ändamålsenlig lösning av förevarande fråga, får utskottet, med instämmande i den ovan citerade motiveringen i 1913 års betänkande, förorda nedannämnda förslag till tillägg i 15 § 4 mom. taxeringsförordningen, likalydande med det som av 1913 års utskott förelades riksdagen.

Till den del utskottets förslag således går längre än motionärens tillåter utskottet sig åberopa den förslagsrätt, som i 40 § riksdagsordningen är medgiven utskottet.

På grund av det nu anförda får utskottet alltså hemställa,

dels att herr Johanssons i Brånalt motion, II: 113, om vissa ändringar i gällande bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter till ledning vid taxering, i vad den avser ökad uppgiftsskyldighet för brandförsäkringsanstalter, icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda;

dels ock att riksdagen, i anledning av samma motion, måtte besluta, att 15 § 4 mom. förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering skall erhålla följande ändrade lydelse:

4 mom. För taxering eljest erforderlig uppgift skall, då begäran därom framställes, lämnas av

vederbörande ämbetsverk eller inrättning; och äga härförutom ordförande i taxeringsnämnd och kronans ombud hos prövningsnämnd att taga del av sådana hos domare eller domstol förvarade handlingar, som i beskattningsavseende kunna tjäna till ledning, *även som att av enskilda, verk eller bolag, i vilkas verksamhet ingår inlåning från allmänheten, på skriftlig anfordran erhålla uppgift angående viss skattskyldigs ränteinkomst.*

Stockholm den 9 februari 1915.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.

Reservation

av herrar *Ollas A. Ericsson, Lyckholm, Antonsson* och friherre *Fleming*, vilka anför:

Beträffande första delen av utskottets hemställan, hava vi förenat oss med utskottets majoritet. Angående den senare delen hava vi en från majoriteten avvikande mening.

Motionären har såsom motiv för sitt förslag i sistberörda hänseende anför't huvudsakligen följande: »då många personer, med mer eller mindre kapital, placera dessa för förräntning avsedda pengar på många olika penninginrättningar, så är det för många, då deklarationen skall avgivas, lätt att glömma medräkna några av sina många ränteinkomster, och till följd av den bristande kontroll som taxeringsmyndigheterna nu ha till sitt förfogande kunna misstankarna i flera fall vara oberättigade». Det vill av denna motivering synas, som om motionärens avsikt i huvudsak vore att skydda dem, som lämnat samvetsgranna deklara-tionsuppgifter, mot oberättigade misstankar, och hans förslag går ut på ett allmänt åläggande för alla penninginrättningar, som mottaga

penningar till förräntning, att lämna uppgift om de räntebelopp, som kommit var och en insättare till godo.

Utan att närmare ingå i prövning av i vad mån motionärens förslag skulle kunna leda till det åsyftade målet, instämma vi till fullo i utskottets avstyrkande av motionärens förslag såsom ledande till alltför stora praktiska svårigheter, men vi kunna icke finna att utskottets förslag på något sätt fyller det av motionären framhållna syftet.

Tvärtom torde en förfrågan från vederbörande taxeringsmyndighet angående viss persons ränteinkomster alltid komma att betraktas såsom ett misstroende till personens deklaraionsuppgifter och således framkalla just de oberättigade misstankar, som motionären vill undvika.

Något reellt värde av den föreslagna reformen kan icke heller vinnas, så länge man icke bereder möjlighet att även kontrollera avdragen för ränta å gäld, och en sådan bestämmelse, som skulle direkt ingripa på andra lagområden, torde väl icke böra ifrågasättas.

Då sålunda den av utskottet föreslagna bestämmelsen icke fyller motionens syfte och icke kan anses medföra någon verklig fördel, men väl i många fall kan komma att visa sig olämplig och vålla oreda, få vi hemställa,

att riksdagen, med bifall till utskottets hemställan
i dess första del, ville beträffande utskottets hemställan
i dess senare del avslå såväl denna som motionen.